

Gehoorzaamheid en Geestelijke wapenrusting

Lees Efeziërs 6:1-20 (NBG-vertaling).

Kinderen en ouders

Efeziërs 6:1-4: *Kinderen, weest uw ouders gehoorzaam (in de Here), want dat is recht. Eer uw vader en uw moeder – dit is immers het eerste gebod, met de belofte – opdat het u welga en gij lang leeft op aarde.*

En gij, vaders, verbittert uw kinderen niet, maar voedt hen op in de tucht en in de terechtwijzing des Heren.

1 Het gebod van liefde en respect voor elkaar geldt niet alleen voor volwassen gelovigen, maar heeft ook zijn gevolgen voor de relatie ouders-kinderen. De kinderen moeten hun ouders gehoorzamen (Colossenzen 3:20; Titus 1:6) *'in de Here'*. Deze uitdrukking kunnen we omschrijven met *'zoals de Heer wil'* of *'als christenen'* en geeft aan, dat Paulus een christelijk gezin op het oog heeft. Het gaat dus niet over situaties, waarin ouders dingen vragen die in strijd zijn met het gebod van God (Mattheüs 10:35-37). Als eerste argument voor deze gehoorzaamheid noemt Paulus *'want dit is rechtvaardig, recht, billijk'*. Dit argument sprak voor zichzelf, want ongehoorzaamheid aan de ouders werd ook door veel ongelovigen als een groot kwaad ervaren als een teken van verwording (Romeinen 1:30; 2 Timótheüs 3:2). Toch verklaart Paulus dit *'rechtvaardig'* met een beroep op de wet (vers 2), want gehoorzaamheid aan de ouders is ook voor God *'rechtvaardig'*.

2 Het gebod: *'Eer uw vader en moeder, opdat het u welga en gij lang leeft op aarde'* is ontleend aan Exodus 20:12 en Deuteronomium 5:16. Dit zogenaamde vijfde gebod is het eerste gebod, waaraan heel uitdrukkelijk een positieve belofte is verbonden (vers 3).

Het *'eren'* is in dit gedeelte voornamelijk opgevat als *'gehoorzamen'*, maar blijktens Mattheüs 15:4vv. en 1 Timótheüs 5:3,4 is dit gebod ook van toepassing op het ondersteunen van de ouders, wanneer zij behoeftig zijn geworden.

3 De oorspronkelijke belofte (Exodus 20:12 en Deuteronomium 5:16) in het Hebreeuwse Oude Testament werd afgesloten met *'in het land dat de Here uw God u geven zal'*. In ons vers is de zin ingekort tot *'op de aarde'*, omdat deze belofte nu ook voor gelovigen uit de heidenen geldt. We kunnen de belofte interpreteren als een persoonlijke belofte aan elk kind, dat zijn ouders gehoorzamt, maar ook als belofte voor de samenleving, waar dit gebod in ere wordt gehouden. Een samenleving, waarin kinderen in opstand komen tegen gezag van de ouders, zal aan zichzelf te gronde gaan (Romeinen 1:30; 2 Thimótheüs 3:2).

Bij *'lang van tijd, lang levend'* moet natuurlijk ook gedacht worden aan de belofte van het eeuwige leven op de nieuwe aarde.

4 Wanneer vaders hun kinderen met strengheid, maar zonder liefde opvoeden, brengen zij hun kinderen tot opstand of wanhoop (Colossenzen 3:21). Daartegenover stelt Paulus een opvoeding *'in de tuchtiging en terechtwijzing van de Heer'*, dat wil zeggen dat de ouders zich bij het opvoeden door *'de Heer'* laten inspireren.

Twee wezenlijke elementen van deze manier van opvoeden zijn de tuchtiging en de terechtwijzing, vermaning.

De opvoeding, tuchtiging, kastijding (Spreuken 3:11,12; 1 Corinthiërs 11:32; 2 Corinthiërs 6:9; Hebreeënen 12:5-11) dient om het kind bepaalde dingen af te leren. Het gaat overigens niet alleen om 'slaag' maar ook om allerlei vormen van discipline.

De bijstelling 'van de Heer' maakt duidelijk, dat de vaders hun kinderen niet uit drift moeten slaan (1 Timótheüs 3:4). De terechtwijzing, waarschuwing, vermaning heeft een zachtere klank; het gaat om het waarschuwen en onderwijzen met woorden (Titus 3:10).

Slaven en heren

Efeziërs 6:5-9: *Slaven, weest uw heren naar het vlees gehoorzaam met vreze en beven, in eenvoud uws harten, als aan Christus, niet met ogendienst, als mensenbehagers, maar door de slaven van Christus de wil Gods van harte te doen, en bereidwillig dienstbaar te zijn als aan de Here en niet aan mensen. Gij weet immers, dat een ieder, hetzij slaaf, hetzij vrije, al het goede, dat hij gedaan heeft, van de Here zal terugontvangen.*

En gij, heren, handelt evenzo jegens hen; laat het dreigen na. Gij weet immers, dat hun en uw Heer in de hemelen is, en bij Hem is geen aanzien des persoons.

5 Evenals in Colossenzen 3:22-4:1 gaat Paulus vrij uitgebreid in op de verhouding tussen slaven en meesters. Hij belicht deze relatie vanuit de absolute heerschappij van Christus over zowel slaven als heren.

Slaven moeten hun 'heren naar het vlees' (hun aardse heren) gehoorzamen; dit is een indirecte verwijzing naar de enige werkelijke Heer, Jezus Christus, de Heer naar de Geest. 'Met vreze en beven' (1 Petrus 2:18) is een uitdrukking, die Paulus wel vaker gebruikt om ontzag, eerbied en respect aan te geven (2 Corinthiërs 7:12). Het hoeft dus niet om schuwheid of angst te gaan. Met 'als aan Christus' wordt bedoeld, dat de slaven hun dienstbetoon aan hun meesters moeten opvatten als een dienstbetoon aan Christus (Romeinen 14:7-9; 1 Petrus 4:11).

6 Ook dit vers vertoont sterke overeenkomsten met Colossenzen 3:22,23. Ogendienst houdt in, dat de slaven hun gedrag zouden kunnen laten bepalen door het feit, dat hun meesters hen wel of niet zien; op die manier zouden ze 'mensenbehagers' worden. Het behagen van mensen heeft bij Paulus meestal een negatieve klank (Galaten 1:10; Colossenzen 3:22). Het kan misschien het beste met vleien worden weergegeven. Alle gelovigen, of ze nu slaaf zijn of vrij, zijn slaven van Christus

(1 Corinthiërs 7:22; Romeinen 6:6vv.), omdat ze met het bloed van Jezus Christus gekocht zijn en het eigendom van God zijn geworden (Romeinen 7:4; 1 Corinthiërs 6:19,20; 1 Petrus 2:1; Openbaring 5:9). Paulus plaatst hiermee het slavenbestaan in een nieuwe dimensie, namelijk dat zij in hun dienstbetoon niet in de eerste plaats hun meesters dienen, maar Christus (vers 7); zo kunnen ze het werk dat hun wordt opgedragen beschouwen als de wil van God.

7 Op zichzelf is het best mogelijk, dat van harte, (vers 6) bij dit vers getrokken moet worden. Met welwilligheid, zodat de meesters hen niet behoeven te dwingen of te dreigen. Dit is mogelijk, wanneer de slaven hun werk beschouwen als een

dienst aan Christus. In dit gedeelte wordt uit de vermaning voor de slaven duidelijk, dat er voor gelovigen geen wezenlijk onderscheid gemaakt kan worden tussen 'wereldse' (seculiere) en geestelijke (religieuze) werkzaamheden. Alles wat een gelovige doet, behoort gekenmerkt te worden door het feit, dat hij of zij het eigendom is van de Here (1 Petrus 4: 10,11).

8 De gelovigen weten, dat zij van de Heer een vergoeding zullen ontvangen voor hun goede werken (2 Corinthiërs 5:10; Colossenzen 3:24). In tegenstelling tot Colossenzen 3:25 noemt Paulus hier niet dat onrecht door de Heer gestraft zal worden. Ook al worden de gelovigen door het geloof uit genade gerechtvaardigd, dit betekent toch niet dat zij op zichzelf gericht mogen leven. Er wordt van hen verwacht, dat zij het goede zullen doen (Romeinen 6:16,23). De gelovigen zullen het goede dat zij gedaan hebben, van de Heer terug ontvangen. In eerste instantie was dit vers nog bedoeld voor de slaven, maar Paulus voegt, vrije, toe. Ook voor de meesters geldt dezelfde regel.

9 Nu spreekt Paulus de meesters aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheid. Dezelfde dingen slaan terug op het respect (vers 5), de mentaliteit om het leven als een dienstbetoon aan Christus op te vatten (vers 7) en het doen van het goede (vers 8). Deze houding moeten de meesters dus ook jegens hun slaven in acht nemen. Ook mogen zij hun niet dreigen, wetende dat ook zij zelf slaven zijn van Jezus Christus (1 Corinthiërs 7:22). De consequentie van het slaaf zijn van Jezus Christus (zowel van de meesters als van de slaven) wordt goed geïllustreerd in Mattheüs 18:23-34. Daar gaat het over vergeving, maar de betekenis van deze gelijkenis is door te trekken naar andere aspecten van het leven. De Israëlitische rechters mochten zich niet door gunst of partijdigheid laten leiden (Leviticus 19:15). Zo kent ook God bij Zijn oordeel geen partijdigheid (Deuteronomium 10:17; Handelingen 10:34; Romeinen 2:11).

Geestelijke wapenrusting

Efeziërs 6:10-20: *Voorts, weest krachtig in de Here en in de sterkte zijner macht. Doet de wapenrusting Gods aan, om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels; want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. Neemt daarom de wapenrusting Gods om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, uw taak geheel vervuld hebbende, stand te houden. Stelt u dan op, uw lendenen omgord met de waarheid, bekleed met het pantser der gerechtigheid, de voeten geschoeid met de bereidvaardigheid van het evangelie des vredes; neemt bij dit alles het schild des geloofs ter hand, waarmee gij al de brandende pijlen van de boze zult kunnen doven; en neemt de helm des heils aan en het zwaard des Geestes, dat is het woord van God. En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en werking voor alle heiligen; ook voor mij, dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde, om vrijmoedig het geheimenis van het evangelie bekend te maken, waarvoor ik een gezant ben in ketenen. Dan zal ik daartoe vrijmoedig kunnen optreden, zoals ik behoor te spreken.*

10 Met de rest gaat Paulus over tot het laatste onderwerp van zijn brief, namelijk de strijd die de gelovigen moeten voeren tegen de machten in de hemelse gewesten (lees ook Efeziërs 1:20,21; 3:10). Aangezien Christus boven alle machten is geplaatst, zullen de gelovigen die in de Here zijn, die met Hem geplaatst zijn in de hemelse gewesten, niets behoeven te vrezen. Op aarde echter oefenen deze overheden en machten nog heerschappij uit over de ongelovigen en zij zullen ook trachten de gelovigen te verleiden, zodra hun geloofsverbondenheid met Christus verslapt. Daarom klinkt de oproep sterk te blijven *'in de Here'*. Sterkt uzelf, is de gebiedende wijs van het praesens, die aangeeft dat het om een blijvende opdracht gaat. De gelovigen zijn reeds in de Here, zij hebben reeds deel aan de opdracht waardoor ook Christus uit de dood werd opgewekt.

11 Paulus beschrijft de voorbereiding op deze geestelijke strijd als het aantrekken van een wapenrusting; zijn beelden heeft hij daarbij ontleend aan de bewapening van een Romeins soldaat en de beschrijving de *'wapenrusting van God'* uit Jesaja 59:16,17. *'Doet aan, trekt aan'* geeft aan dat dit bevel direct opgevolgd moet worden. Paulus gebruikt hetzelfde werkwoord in Romeinen 13:12 (wapenen des lichts), Romeinen 13:14 (doet de Here Jezus Christus aan), Efeziërs 4:24 (het aandoen van de nieuwe mens), Colossenzen 3:10 (de nieuwe mens) en Colossenzen 3:12 (ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld). Deze *'wapenrusting van God'* waarmee Paulus enerzijds verwijst naar Jesaja 59:16,17 en anderzijds duidelijk maakt, dat zij van God afkomstig en van geestelijke aard is. Het doel van deze toerusting is standhouden (opnieuw een militaire uitdrukking). Wij moeten hierbij concreet denken aan vervolgingen, dwaalleringen en verleidingen tot zonde. De tegenstander is de beschuldiger, lasteraar (duivel). Hij is het hoofd van de in vers 12 genoemde machten.

12 Wanneer mensen zich als tegenstander van de gemeente opstellen, ziet Paulus daarachter de inspiratie en werking van boze machten (Efeziërs 2:2), daarom is de strijd niet tegen mensen. *'Bloed en vlees'* is een typisch joodse omschrijving van de mens in zijn natuurlijk bestaan. Vervolgens noemt Paulus vier categorieën van geestelijke machten, die onder leiding van de duivel de werkelijke vijanden van de gelovigen zijn. *'De overheden en machten'* (Colossenzen 1:16; 2:15) zijn boze geesten, die aangeduid worden met benamingen, die binnen het Romeinse Rijk ook voor menselijke gezagdragers werden gebruikt. De term wereldbeheersers werd in de rabbijnse literatuur gebruikt voor wereldveroveraars (zoals Nebukadnezar), voor de doodsengel en voor de satan. Hier gaat het om geestelijke machthebbers, die in relatie staan met de *'overste van de wereld'* (Johannes 12:31; 14:30; 16:11) of met de elementen van de wereld, wereldgeesten (Galaten 4:3,9; Colossenzen 2:8,20). De toevoeging *'van de duisternis van deze eeuw'* (Lucas 22:53; Colossenzen 1:13) benadrukt hun boosaardig karakter. Al deze machten zijn actief in en vanuit de *'hemelse gewesten'*. Zij nemen een plaats in onder Christus en de gemeente, maar boven de zondige mensen op aarde.

13 Vanwege de strijd tegen de boze machten moeten de gelovigen uitgerust zijn met de *'wapenrusting van God'*. *'De boze dag'* (Efeziërs 5:15,16) is enerzijds de tijd waarin de gelovigen nu leven (Galaten 1:4), uitziende naar de dag van de Heer, anderzijds kan het de periode kort voor de komst van de Heer zijn, waarin de

gelovigen (zij die in de grote verdrukking tot geloof komen) bijzonder zullen worden vervolgd (Mattheüs 24:21,22,29). Verder komen in het leven van iedere gelovige boze dagen voor (dagen van moeite en strijd).

De gelovige moet, die in Christus de overhand over *'alle machten'* gekregen heeft, standhouden.

14 Bij zijn beschrijving van de wapenrusting (zie ook eerste alinea van de omschrijving vers 11) heeft Paulus een Romeins soldaat voor ogen en voegt ook een aantal beelden uit het Oude Testament toe (Jesaja 59:17).

'Stelt u dan op' is een direct te vervullen opdracht. *'Uw lendenen omgord'* (Lucas 12:35; 1 Petrus 1:13) is een typisch oosterse omschrijving voor *'klaarstaan, gereedstaan'*. De lange mantel, waarin men zich kon wikkelen om te slapen, vormde een belemmering voor de bewegingsvrijheid en moest dus door middel van een gordel worden opgebonden. De gordel is hier *'de waarheid'* (Jesaja 11:5). Daarbij moeten

we denken aan eerlijkheid en oprechtheid tegenover medegelovigen en andere mensen of aan het woord van de *'waarheid'*, het Evangelie.

'Het harnas der gerechtigheid' is ontleend aan Jesaja 59:17. Daar bekleedt God Zich met gerechtigheid als een pantser. Wanneer Paulus de oorspronkelijke betekenis heeft willen bewaren, gaat het om de gerechtigheid, die de gelovigen moeten doen (Efeziërs 5:9). Een vergelijking met vers 17 (helm des heils) geeft ons echter ook de mogelijkheid te denken aan de gerechtigheid, die God aan de gelovigen heeft gegeven (Romeinen 3:21vv), van waaruit zij moeten leven. In beide gevallen gaat het uiteindelijk om het doen van gerechtigheid.

15 De aanvallen van de boze machten hebben dikwijls als doel dat de verkondiging van het Evangelie wordt beperkt of gestaakt. Daartoe trachten zij de gelovigen te intimideren door vervolgingen. Wanneer de gelovigen hun voeten echter geschoeid hebben met *'de bereidvaardigheid van het Evangelie'* (1 Petrus 3:15), zullen hun activiteiten niets uitrichten (Filippenzen 1:14). Het beeld van de *'voeten'* is ontleend aan Jesaja 52:7, daar verkondigt de vreugdebode een goede boodschap namelijk vrede en heil.

'Bereidwillig' en ook *'toegerust zijn'* voor zijn taak gaat vooral om de bereidwilligheid het Evangelie te verkondigen, ook als verdrukking het gevolg is. Het Evangelie (blijde boodschap) wordt *'het evangelie des vredes'* genoemd, omdat in de eerste plaats de *'vrede'* tussen God en mens is hersteld door Jezus Christus (Romeinen 5:1) en in de tweede plaats, omdat in Christus de vijandschap tussen jood en heiden is weggenomen (Efeziërs 2:15). Maar deze *'orde'* gaat nog veel verder. Het is het Hebreeuwse sjalom, dat een synoniem is van *'heil'* (Jesaja 52:7) en spreekt over welzijn en harmonie in alle omstandigheden.

16 Een belangrijk onderdeel van de wapenrusting is het schild. Zoals het schild volkomen veiligheid bood tegen de projectielen van de vijand, zo is het geloof de bescherming van de gelovigen. Wij moeten bij *'geloof'* denken aan de persoonlijke verbondenheid met de Heer en het vertrouwen op Hem, maar ook aan het belijden van de juiste geloofsleer. Het geloof is het belangrijkste onderdeel van de wapenrusting

(1 Thessalonicenzen 3:2-5; 1 Petrus 5:9).

In de klassieke oorlogvoering gebruikte men brandende pijlen om een belegerde

stad in brand te schieten of om de slagorde van de vijand in verwarring te brengen. *'De brandende pijlen van de boze'* kunnen worden gelijkgesteld met *'de listen van de duivel'*. We kunnen dus denken aan vervolging, dwaalleer, verleiding tot zonde (1 Corinthiërs 7:5), laster (1 Timótheüs 3:7) enzovoorts.

17 Vervolgens moeten de gelovigen *'de helm van de redding'* opzetten. De redding betekent hier: het heil van de Messias. Het is niet alleen *'de redding'* die reeds is geschied, maar ook *'de redding'* die de gelovigen ontvangen bij de komst van de Heer. Met *'de helm der redding'* bedoeld Paulus dus zowel *'de zekerheid gered te zijn'*, als *'de hoop, de verwachting van de definitieve redding'* bij de komst van Christus. Vooral wanneer er sprake is van vervolgingen en lijden, is het uitzicht op de toekomstige redding belangrijk (Romeinen 8:17,18). Het enige ook offensieve wapen dat Paulus noemt, is het *'zwaard van de Geest'*. Het verband tussen *'het woord van God'* en een *'zwaard'* komt uit het Oude Testament (Richteren 3:20,21; Jesaja 11:4; 49:2; Hosea 6:5).

18 *'Het zwaard van de Geest', 'het woord van God'* (vers 17) kan ook verbonden worden met het gebed *'in de Geest'* (1 Timótheüs 4:5), het gebed dat door de Heilige Geest wordt geïnspireerd. De onderdelen van de wapenrusting zijn op zichzelf niet voldoende, wanneer ze niet worden vergezeld van een voortdurend gebed. Het bidden *'in en door de Geest'* (Johannes 4:24; Judas 20) is het bidden onder de leiding en de inspiratie van de Heilige Geest.

19 De gelovigen worden opgeroepen te bidden voor alle heiligen (vers 18), waarmee alle gelovigen worden bedoeld, maar in het bijzonder voor Paulus. Hij weet zich afhankelijk van het gebed van zijn medegelovigen (Colossenzen 4:3,4; 1 Thessalonicenzen 3:1). Dat God Zijn *'woord'* moet leggen in de mond van Zijn dienstknechten is een gegeven uit het Oude Testament (Jesaja 51:16; 59:21). Daarmee benadrukt Paulus enerzijds het gezag van dit woord, anderzijds zijn eigen afhankelijkheid van de Heer. Paulus verwacht, dat de Heilige Geest hem zal inspireren op het moment dat hij zich in de rechtszaal moet verdedigen (Mattheüs 10:19,20; Lucas 21:15). Vrijmoedigheid is niet alleen de persoonlijke ervaring van *'vrijmoedigheid'*, maar ook de vrijheid en het recht om te spreken. Paulus wil het *'geheimenis van het Evangelie'* bekendmaken (Efeziërs 3:8,9). Daarbij moeten we denken aan de mogelijkheden om ondanks de gevangenschap het Evangelie te verkondigen aan genodigde bezoekers (Handelingen 28:23,30), maar bovenal aan de verkondiging van het Evangelie in de rechtszaal (Filippenzen 1:13; 2 Timótheüs 4:17). Het geheimenis omvat het tot dusverre onbekend gebleven plan van God (Efeziërs 3:5) om door Christus jood en heiden met Zichzelf en met elkaar te verzoenen. Daarom is het Evangelie de inhoud van dit *'geheimenis'*.

20 Ter wille van de verkondiging van het Evangelie is Paulus *'een gezant in een keten'*. Gezant houdt in, dat het om een eervolle taak gaat; hij is de ambassadeur van Jezus Christus, de Koning der koningen. In contrast daarmee draagt Paulus *'een keten'*, het symbool van oneer en schande (Handelingen 28:20; 2 Timótheüs 1:16). Ondanks de vrijheid om brieven te versturen en bezoekers te

ontvangen, was hij vermoedelijk vastgeketend aan de soldaat, die hem bewaakte (Handelingen 28:16). Paulus moest lijden omwille van Christus (Handelingen 9:16), hij moest ook te Rome voor de keizerlijke rechtbank het Evangelie verkondigen (Handelingen 23:11; 27:24).

Rob Busser

Gebruik gemaakt van de uitgave 'Studiebijbel 1987'.